

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนให้สามารถพัฒนาตน ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าไปได้อย่างมีหลักการบนพื้นฐานของความเข้าใจในเหตุผล ความถูกต้อง ความดีงาม และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม โดยจะต้องให้ความสำคัญทั้ง ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา รวมถึงความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 6 - 7) ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพดังกล่าว รัฐจึงจัดให้กรมอาชีวศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพให้กับ ประชาชน กองการศึกษาอาชีพ เป็นหน่วยงานในกรมอาชีวศึกษาที่จัดตั้งขึ้น เพื่อบริหารสถานศึกษาประเภท วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยสารพัดช่าง ในการจัดการเรียนการสอนทางด้าน วิชาชีพ (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2543, หน้า 29) ในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพนั้นมี วัตถุประสงค์ เพื่อจัดการสอนฝึกทักษะพื้นฐานวิชาชีพ ทั้งหมดวิชาบังคับ และวิชาเลือกเสรีตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2542 ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และ เกษตรกรรม จัดการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแก่ประชาชน ตามความต้องการของท้องถิ่น และความสนใจของผู้เรียน เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาชีพ และจัดการสอนวิชาชีพระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยจะสามารถผลิตผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีคุณภาพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ การดำเนินงาน ในวิทยาลัยการอาชีพนั้นก็เช่นเดียวกับองค์การทั่วไปที่มุ่งในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ หรือ การทำงานที่ได้ผลโดยสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2535, หน้า 3) ในการที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพดังกล่าว ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะครู คือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการใช้วิชาความรู้ และเทคนิคการเรียนรู้ ตลอดจนศาสตร์ เฉพาะวิชาชีพในการสร้างให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนทุกด้าน เพื่อการมีคุณภาพชีวิต ที่ดีในสังคม ดังนั้น การเป็นครูจึงไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอนนักเรียน เท่านั้น แต่ครูต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียนให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคม อย่างมีความสุข ครูต้องเป็นผู้ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้มีความเชื่อและไว้วางใจครู

พร้อมที่จะเข้าพบครูเวลาที่มีปัญหา และครูจะต้องเป็นแบบฉบับที่ดีแก่นักเรียนอีก (ธีรศักดิ์ อัครบรร, 2540, หน้า 29 - 45) การปฏิบัติงานในหน้าที่ และบทบาทดังกล่าว บุคคลที่จะมาเป็นครู ต้องเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้น มีความเมตตา กรุณา และมีคุณธรรม จึงจะทำให้งานครูบรรลุผลสำเร็จโดยสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์พิเศษ ซึ่งสถานศึกษามีสิทธิในการจ้างครู – อาจารย์ โดยเงินนอกงบประมาณ หรือเงินงบประมาณได้ สามารถจัดระบบการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง รวมถึงการประเมินคุณภาพมาตรฐานตามความเหมาะสม ซึ่งอาจารย์พิเศษเหล่านี้ต้องรับภาระงานสอนและต้องทำหน้าที่ด้านการสนับสนุนการสอนด้วย เนื่องจากวิทยาลัยการอาชีพเป็นสถานศึกษาตั้งใหม่ ขาดแคลนอัตรากำลัง (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2543, หน้า 33) แต่ไม่มีโอกาสในการได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น หรือตำแหน่ง

ในการทำงานนั้น สิ่งที่จะต้องมุ่งเน้นเป็นสำคัญคือ การทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือเรียกว่า มีประสิทธิผล โดยหากจะประสบผลสำเร็จดังกล่าวได้ จะต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ซึ่งหากทุกคนในองค์กรอุทิศเวลาร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ ด้วยความตั้งใจ ก็จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลขององค์กรตามไปด้วย ในส่วนของวิทยาลัยการอาชีพก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครู – อาจารย์ ทุกคน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นข้าราชการ หรือแม้แต่อาจารย์พิเศษ เนื่องจากวิทยาลัยการอาชีพมีบุคลากรจำนวนน้อย ทุกคนจึงต้องรับทั้งภาระงานสอน และงานสนับสนุนการสอนด้วย ความท้อแท้เป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความกระตือรือร้น เพราะผู้ที่มีความท้อแท้จะมีความอ่อนล้า ซึมเศร้า เบื่องาน ไม่มีความอดทน ฉุนเฉียวง่าย ปลีกตัวออกจากสังคม มองอะไรในแง่ร้าย (Niehouse, 1981, pp. 25-26) ลักษณะอาการต่างๆ ที่ปรากฏขึ้นมา ได้แก่ โกรธง่าย มีความกังวล หงุดหงิด อาการซึมเศร้า เบื่อหน่าย มีความรู้สึกผิด รวมถึงการใช้สุรา และยาเสพติด ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาต่อไปยังครอบครัว และชีวิตแต่งงาน ส่วนในการปฏิบัติงานนั้น ครูที่เกิดความท้อแท้จะวางแผนเตรียมการสอนน้อยลง มีความเข้าใจในตัวนักเรียนลดลง ความคาดหวัง และความพยายามที่จะทำงานดี ขาดความอดทนต่อปัญหา และเกิดความคับข้องใจในห้องเรียน มีความรู้สึกอ่อนล้าทางอารมณ์ และทางด้านร่างกายบ่อยครั้ง โดยทั่วไปจะรู้สึกผูกพัน และอุทิศเวลาให้กับการทำงานน้อยลง ขาดความกระตือรือร้น และตั้งใจในการทำงาน ทำให้งานขาดประสิทธิภาพ และผลงานลดลง (Greenberg & Baron, 1993, p. 247)

จากบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพที่ต้องปฏิบัติงานอย่างหนัก ในลักษณะที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์หรือความกดดันจากปัญหาต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้เกิดความเครียด ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขหรือจัดให้บรรเทาลงได้ จะทำให้เกิดความท้อแท้ มีความมุงหวังในชีวิตต่ำ มีความรู้สึกว่าตนเองไร้ความหมาย ไม่มีประสิทธิภาพ หมดพลั้งที่จะ

ทำงานต่อไป การทำงานจึงเป็นไปอย่างเลื่อยซา ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน (Leeson, 1981) เป็นเหตุให้การทำงานของบุคลากรในองค์การขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่กองการศึกษาอาชีววางไว้ได้ โดยอาจารย์พิเศษนั้นเป็นกลุ่มคนจำนวนมากในวิทยาลัยการอาชีพแต่ละแห่ง เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนข้าราชการครูจึงเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานของวิทยาลัยการอาชีพมีประสิทธิภาพ จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม พบว่า มีอาจารย์พิเศษที่ลาออกจากการทำงานอยู่เสมอ และจำเป็นจะต้องจ้างอาจารย์พิเศษใหม่มาทำหน้าที่จัดสอนแทน สูญเสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรเพิ่มมากขึ้น (วิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม, 2543) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการศึกษาความท้อแท้ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษกับประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาในเรื่องการบริหารงานบุคลากร อันจะเป็นแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพของบุคลากร เพื่อส่งผลให้การดำเนินงานของวิทยาลัยการอาชีพมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสิ่งต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพเขตการศึกษา 12
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12
3. เพื่อเปรียบเทียบความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพเขตการศึกษา 12 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ประเภทวิชาที่สอน และประเภทอาจารย์พิเศษ
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ประเภทวิชาที่สอน และประเภทอาจารย์พิเศษ
5. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความท้อแท้ในการปฏิบัติงาน กับประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลขั้นพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารทราบระดับความท้อแท้ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประเภทวิชาที่สอน และประเภทอาจารย์พิเศษ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน เพื่อผู้บริหารจะได้นำไปปรับปรุงการ

บริหารงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติของของวิทยาลัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความท้อแท้กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 โดยอาศัยแบบวัดความท้อแท้ของแมสลาซ (Maslash & Jackson, 1978, p. 53) ซึ่งปรับปรุงและพัฒนาโดยไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2533) มาปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพ จำแนกตามองค์ประกอบของความท้อแท้ 3 ด้าน คือ ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ การสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตน ส่วนประสิทธิผลของวิทยาลัยนั้นได้อาศัยแนวคิดของ มอท และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, p. 398 citing Mott, 1972) จำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และ ความสามารถในการ แก้ปัญหาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 จำนวน 13 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 275 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 จำนวน 13 แห่ง จำนวน 162 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ แบ่งเป็น

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 วุฒิการศึกษา แบ่งเป็น

3.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.2.2 ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น

3.1.3.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 2 ปี

3.1.3.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป

3.1.4 ประเภทวิชาที่สอน แบ่งเป็น

3.1.4.1 ประเภทวิชาสามัญ

3.1.4.2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

3.1.4.3 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

3.1.5 ประเภทของอาจารย์พิเศษ แบ่งเป็น

3.1.5.1 อาจารย์พิเศษรายเดือน

3.1.5.2 อาจารย์พิเศษรายชั่วโมง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ความท้อแท้ของอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12

ประกอบด้วย

3.2.1.1 ความอ่อนล้าทางอารมณ์

3.2.1.2 การสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

3.2.1.3 ความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตน

3.2.2 ประสิทธิภาพของวิทยาลัย ประกอบด้วย

3.2.2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.2.2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3.2.2.4 ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนวิทยาลัยให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

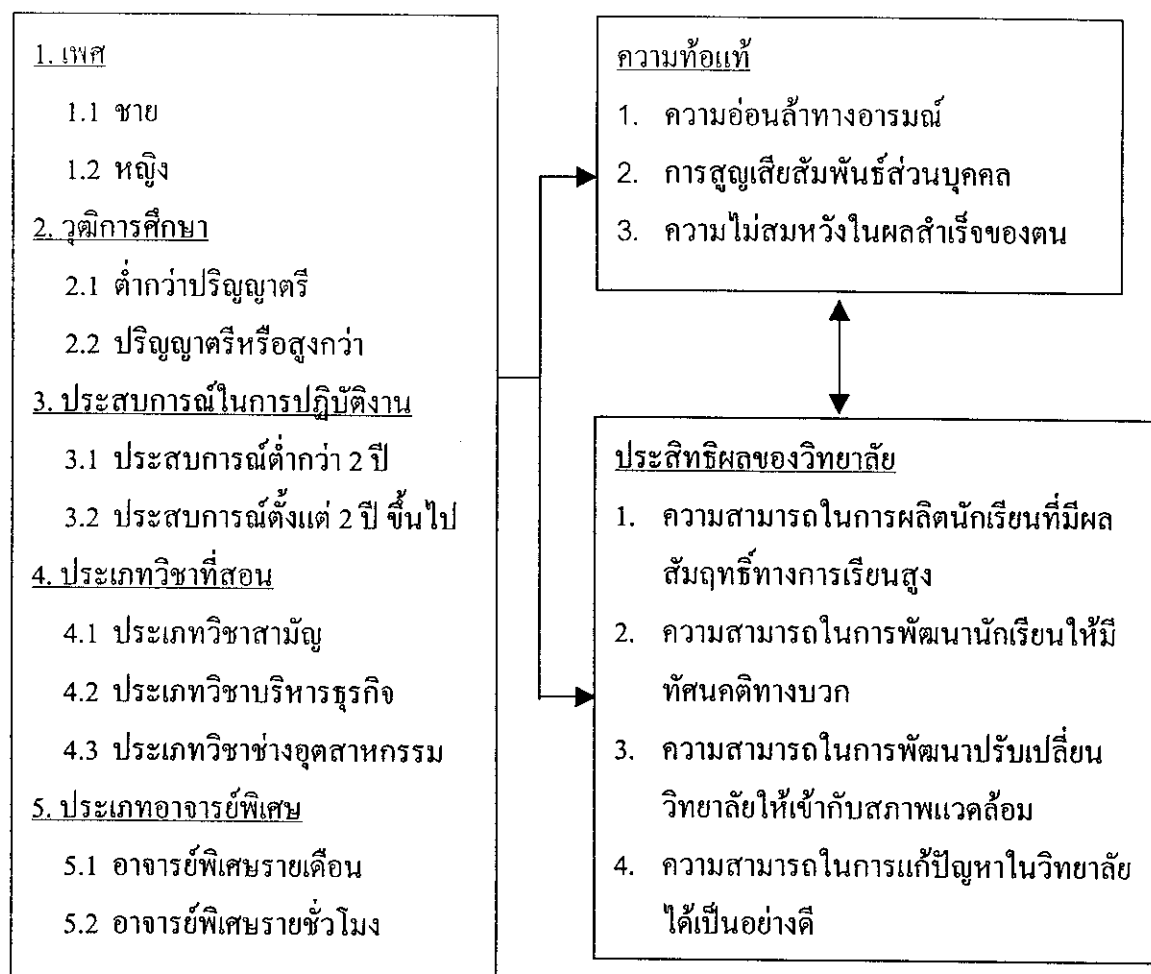
3.2.2.5 ความสามารถในการแก้ปัญหาในวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

กรอบความคิด

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้อาศัยแนวคิดเรื่องความท้อแท้ ของแมสลาซ (Maslash & Jackson, 1978, p. 53) จำแนกตามองค์ประกอบของความท้อแท้ 3 ด้าน คือ ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ การสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตน ส่วนประสิทธิผลของวิทยาลัยนั้นได้อาศัยแนวคิดของ มอท และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1991, p. 398, citing Mott, 1972) จำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการพัฒนาปรับเปลี่ยนวิทยาลัยให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาในวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามในการวิจัย

1. ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับใด
2. ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประเภทวิชาที่สอน และประเภทของอาจารย์พิเศษ แตกต่างกันหรือไม่
3. ประสิทธิภาพของวิทยาลัยตามการรับรู้ของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับใด

4. ประสิทธิภาพของวิทยาลัยตามการรับรู้ของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประเภทวิชาที่สอน และประเภทของอาจารย์พิเศษ แตกต่างกันหรือไม่

5. ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 หรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีเพศต่างกัน มีความท้อแท้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

2. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความท้อแท้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

3. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความท้อแท้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

4. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่สอนประเภทวิชาต่างกัน มีความท้อแท้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

5. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ประเภทต่างกันมีความท้อแท้ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

6. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีเพศต่างกัน รับรู้ประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพแตกต่างกัน

7. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน รับรู้ประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพแตกต่างกัน

8. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน รับรู้ประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพแตกต่างกัน

9. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่สอนประเภทวิชาต่างกัน รับรู้ประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพแตกต่างกัน

10. อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ประเภทต่างกัน รับรู้ประสิทธิผลของวิทยาลัยการอาชีพแตกต่างกัน

11. ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความท้อแท้ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 หมายถึง ความรู้สึกของอาจารย์พิเศษ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความเครียดทางอารมณ์และจิตใจ ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ความท้อแท้ของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพเขตการศึกษา 12 สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ หมายถึง ความรู้สึกเหนื่อยอ่อนทางอารมณ์และจิตใจ การสิ้นเรี่ยวแรงในการปฏิบัติงาน อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีความท้อแท้ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์ จะมีคะแนนด้านนี้สูง กล่าวคือ มีความอ่อนล้าทางอารมณ์มาก

1.2 ด้านการสูญเสียความสัมพันธ์ส่วนบุคคล หมายถึง ความมีเจตคติที่ไม่ดีต่อบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นตั้งแต่ความเฉยเมย ไม่ใส่ใจต่อพฤติกรรมของนักเรียน มีความระแวงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องและการมองบุคคลอื่นในแง่ร้าย อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ที่มีความท้อแท้ด้านการสูญเสียสัมพันธ์ภาพส่วนบุคคลจะมีคะแนนด้านนี้สูง

1.3 ด้านความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตน หมายถึง ความรู้สึกที่ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีความรู้สึกว่าตนเองไร้ความสามารถ และไม่สามารถที่จะทำให้นักเรียนประสบผลตามที่คาดหวังไว้ได้ หากอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 มีคะแนนด้านนี้ต่ำ หมายถึง อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 มีความท้อแท้ด้านความไม่สมหวังในผลสำเร็จของตนเองสูง อันหมายถึง อาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 มีความรู้สึกว่าตนเองไม่มีความสามารถที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังได้

2. ประสิทธิภาพของวิทยาลัยการอาชีพ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ในการดำเนินกิจการจนบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ตามการรับรู้ของอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ 4 ด้าน คือ

2.1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนจนทำให้นักเรียนในวิทยาลัยส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

2.2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง การดำเนินงานด้านบริหาร และการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณลักษณะที่ดี โดยมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระเบียบวินัยที่ดี รู้จักพัฒนาตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา

2.3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิทยาลัย หมายถึง การรับรู้ในความสามารถของผู้บริหารและครูในวิทยาลัยที่ร่วมกันพัฒนา ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านบริหาร ด้านการเรียนการสอน การปรับหลักสูตรเพื่อให้วิทยาลัยก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

2.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาวิทยาลัย หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร และครูในวิทยาลัยที่ช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จหรือเป็นไปได้ด้วยดี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิทยาลัย

3. เพศ หมายถึง เพศของอาจารย์พิเศษผู้ปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยการอาชีพ ได้แก่

3.1 เพศชาย

3.2 เพศหญิง

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่อาจารย์พิเศษผู้ปฏิบัติการสอนในวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 ได้รับ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

4.2 ปริญญาตรี หรือสูงกว่า

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นครูจ้างสอนวิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 12 แบ่งออกเป็น

5.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 2 ปี หมายถึง ช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ ต่ำกว่า 2 ปี

5.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป หมายถึง ช่วงระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์พิเศษวิทยาลัยการอาชีพ ตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป

6. วิทยาลัยการอาชีพ หมายถึง สถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนทั้งในระบบโรงเรียน คือ หลักสูตร ปวช. ปวส. และปวท. และนอกระบบโรงเรียน คือ จัดสอนหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ

7. อาจารย์พิเศษ หมายถึง ครูผู้สอนอัตราจ้างในวิทยาลัยการอาชีพ จำแนกเป็น

7.1 อาจารย์พิเศษรายเดือน หมายถึง ครูผู้สอนอัตราจ้างในวิทยาลัยการอาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน

7.2 อาจารย์พิเศษรายชั่วโมง หมายถึง ครูผู้สอนอัตราจ้างในวิทยาลัยการอาชีพที่ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมง ตามชั่วโมงที่ทำการสอน

8. ประเภทวิชาที่สอน หมายถึง ประเภทวิชาที่อาจารย์พิเศษทำการสอน จำแนกเป็น

8.1 ประเภทวิชาสามัญ หมายถึง ประเภทวิชาในคณะวิชาพื้นฐาน ได้แก่ แผนกวิชาพื้นฐาน แผนกวิชาสามัญ และแผนกวิชาสัมพันธ์

8.2 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ หมายถึง ประเภทวิชาในคณะวิชาบริหารธุรกิจ หรือคณะวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ แผนกวิชาการบัญชี แผนกวิชาการขาย หรือการตลาด แผนกวิชาเลขานุการ แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

8.3 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทวิชาในกลุ่มช่างอุตสาหกรรม ได้แก่ แผนกช่างเชื่อม แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างไฟฟ้า แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ แผนกวิชาช่างก่อสร้าง แผนกวิชาช่างกลโรงงาน